

Eerste jaar als uitvaartverzorgster:

‘Het is fantastisch werk om te doen’

Een interview met Ellen Nooren uit Tynaarlo.
Een jaar geleden startte ze met het verzorgen van uitvaarten. Hoe is het haar vergaan in dat eerste jaar?

Is dit werk emotioneel zwaar?

“Het raakt me altijd weer, iedere uitvaart opnieuw. Dit is volgens mij het eenvoudige gevolg van echte betrokkenheid. Ik doe het werk met empathie, grote inzet en creativiteit. Bij iedere uitvaart werk ik samen met de familie om het beste naar voren te brengen. Dat vind ik niet zwaar, het is fantastisch om te doen.”

Waar begin je na de melding van overlijden?

“Eén van de eerste dingen die gedaan moet worden na het overlijden, is de verzorging van het lichaam. Dit doe ik vrijwel altijd samen met de familie. We besteden daar zoveel tijd aan als nodig is. Het is mooi als de overledene er weer even uit komt te zien zoals hij of zij was voor het overlijden, terwijl de nabestaanden tegelijkertijd weten dat hun dierbare gestorven is. Dit is vaak van belang voor het proces van verwerking, wat begint met acceptatie van het overlijden.”

“Soms vraagt een familie mij om de meest noodzakelijke dingen te regelen. Dan is dat wat ik doe. In andere gevallen geven families aan dat ze over verschillende mogelijkheden advies wensen en graag uitgebreide begeleiding willen bij de uitvaart en voorbereiding. Alles kan. In beide situaties en alles daar tussenin lever ik met dezelfde inzet mijn bijdrage.”

Wat vind je een grote uitdaging in je werk?

“Meerdere keren ging het om een uitvaart waarbij jonge kinderen afscheid moesten nemen van hun vader of moeder. Deze uitvaarten heb ik intensief begeleid. Tijd genomen om met de kinderen te praten en ze voor te bereiden. Zoveel mogelijk geprobeerd om spanning weg te nemen door de afscheidlocatie en het crematorium vooraf te bezoeken, een soort van ‘terrein verkennen’. De kinderen laten voelen dat ik er voor hen ben. Naast de andere familieleden zijn zij voor mij belangrijk want ze moeten een leven lang verder met dit verlies. We hebben op verzoek van de kinderen bij één van deze uitvaarten een rood VW-busje ingezet, speciaal ingericht voor rouwvervoer. Dat oogt zoveel vriendelijker dan de gebruikelijke rouwauto.”

“Op de dag voor haar 33e verjaardag stierf Claudia. Ze liet haar man en drie dochttertjes achter van 4, 6 en 9 jaar oud. De meisjes hebben de uitvaartkist van hun moeder beschilderd. We hebben slingers opgehangen en cadeautjes in de kist gelegd, mama was tenslotte de dag na haar overlijden nog wel jarig. En de kinderen speelden rond haar kist. Veel tijd hebben we genomen. De meisjes geholpen en gesteund bij iedere volgende stap. Hen op schoot genomen en verteld over Bambi, die ook zijn moeder verloor. En dapper te moeten zijn toen de kist gesloten werd. We hebben de afscheidsdienst onderbroken toen de kinderen het moeilijk hadden en niet verder konden. Ruimte gegeven voor het verdriet, kaarsen aangestoken met elkaar. Veel kaarsen. Tot het weer ging en oudste dochter Fauve zelfs haar verhaal nog wilde vertellen voor het publiek. Daarna hebben we mama begraven. Het verdriet bij jonge kinderen is onnoemelijk groot. Tegelijkertijd is er toch zoveel wat je kunt doen, om die week van de begrafenis voor kinderen tot een enigszins hanteerbare ervaring te maken. Dat zie ik als een van de grote uitdagingen in dit werk.”

Fauve (dochter, 10 jaar):

Ellen werd voor mij als een hartsvriendin. Altijd als ik aan de begrafenis van mama denk, denk ik aan Ellen. Ze is de beste. Ze troostte me altijd als ik verdriet had. We mochten van haar de kist schilderen, ze gaf mij en mijn zusjes een boek waar wij onze herinneringen in konden opschrijven. Ze is een speciaal persoon voor mij. Ik dacht dat zulke mensen alleen maar serieus enz. konden zijn. Maar Ellen heeft laten zien dat het niet altijd zo met alle mensen is. Dat vind ik. Dit wou ik vertellen.

door Atty van de Brake

*foto rechts boven:
Jacobuskerk in Rolde
foto midden:
Charolène en Yaëla,
met Ellen
inzet: Fauve
met haar zusjes
foto onder:
het rode VW-busje
als alternatief
rouwvervoer*

eigen beheer voorbereid. Ik deed hierbij het hoogst noodzakelijke en bleef zoveel mogelijk op afstand. Man en kinderen deden het fantastisch. Op de dag van de uitvaart kreeg ik een telefoontje van de Harley Davidson Club waar Cuna regelmatig contact mee had. De leider van de club stelde de vraag of ze Cuna mochten begeleiden op haar laatste reis. De leden van de motorclub toerden achter de rouwauto aan van het huis tot het crematorium. Ze sloegen echter niet af op de ringweg, maar reden mee. De weg naar het crematorium op en verder, tot pal voor de deur waar de kist naar binnen werd gedragen door de familie. De motoren werden gestald, de helmen afgedaan. Na kilometers zwaar ronkende motoren nu stilte, en diep respect.”

Wordt er wel eens gelachen bij dit werk?

“Lachen ontspant, relativeert en geeft een beetje lucht. In spanningsvolle situaties zoals meestal het geval is rondom overlijden, hebben mensen daar toch vaak behoefte aan. Ondanks het verdriet en de pijn, wordt er gelukkig ook gelachen.”

En hoe zit het met traditionele uitvaarten?

“Het grootste deel van de uitvaarten die ik met families verzorg, is traditioneel te noemen. Afscheidsbijeenkomsten vinden plaats in de aula van het crematorium of in de kerk waar de overledene lid van was. Iedere uitvaart is uniek en samen met de familie geef ik daaraan vorm, geheel zoals zij dat willen. Dat kan traditioneel zijn, eenvoudig en sober, of uitbundig, en alles daar tussenin.”

Kan het afscheid overal plaatsvinden?

“In het afgelopen jaar heb ik met families afscheid genomen van hun dierbaren in kleine en grote kerken, in het Ontvangsthuis van Hillig Meer, in crematoria, in een Grand Café aan de Hoornse Plas en Sociëteit aan het Paterswoldsemeer, in Hospice Gasthuis Groningen en in een Golf- & Countryclub. In het kapelletje van een verzorgingstehuis, in het monumentale Verenigingsgebouw van Veenhuizen en één afscheidsbijeenkomst vond plaats rond het graf van de overledene, op een zonnige dag in de vorm van een picknick. In overleg is vrijwel alles mogelijk.”

De voorbeelden uit dit artikel zijn met toestemming van de families beschreven.

Verzorg je ook natuurbegravenissen?

“Ja, het is duidelijk dat steeds meer mensen kiezen voor natuurbegraven. Respect voor natuur en milieu groeit, dat is mooi. Het was even wennen bij het afscheid van Harmen, in het gastvrije en sfeervolle Ontvangsthuis van Hillig Meer, omdat er gebruik gemaakt werd van een opbaarplank met wade. De contouren van zijn lichaam waren door het doek heen te zien. Het was echter de nadrukkelijke wens van Harmen om heel puur begraven te worden in de aarde, gewikkeld in een doek van katoen. Warme toespraken werden gehouden en bij het graf een gedicht van Rutger Kopland voorgelezen. De Drentse zwerfkei uit zijn eigen tuin ligt -met inscriptie- inmiddels op het graf tussen de beukenbomen. Precies zoals Harmen het wilde.”

Bij een andere begrafenis op Hillig Meer werd na de afscheidsceremonie in de Boskapel, bij het graf “The Last Post” geblazen. De akoestiek in het bos bleek hiervoor prachtig te zijn.”

Gebeurt er weleens iets onverwachts?

“Ik ga gestructureerd te werk en bereid uitvaarten tot in detail voor. Toch maakte ik onlangs iets opmerkelijks mee. In februari overleed Cuna. Ik was een paar maanden eerder bij de familie thuis geweest toen zij nog leefde. Ondanks haar ziekte een sprankelende, heldere vrouw die precies wist wat ze wilde. Haar man en kinderen hebben de uitvaart vrijwel helemaal in

M 06 - 22 44 88 77, 24 uur bereikbaar | 7 dagen per week
Dorpsstraat 14 | Tynaarlo

www.ellennooren.nl

ELLEN NOOREN
uitvaartverzorging